V.КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАРИ[1)]

Фойда. Ҳисобот маълумотларига кўра, 2019 йилнинг январь-февраль ойларида иқтисодиёт тармоқларида йирик тижорат корхона ва ташкилотлар томонидан 1506,2 млрд. сўм. миқдорда якуний молиявий натижа олинди.

2018 йилнинг шу даврига нисбатан солиштирганимизда, фойда ҳажми 378,7 млрд. сўмга кўпайган.

2019 йилнинг январь-февраль ойларида иқтисодий фаолият турлари бўйича йирик тижорат ташкилотларининг якуний молиявий натижалари

	Фойда, зарар (-), млрд. сўм	*2018 йилнинг январь- февралига нисбатан % да*
Жами	**10506,2**	**133,6**
Тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлаш	1,1	2,1 м.к
Ишлаб чиқарадиган саноат	45,2	45,7
Электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш	-84,6	103,3
Сув билан таъминлаш, канализация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш	14,4	174,5
Қурилиш	18,9	126,0
Савдо	76,5	94,2
Ташиш ва сақлаш	905,1	154,4
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	3,3	106,1
Ахборот ва алоқа	244,5	146,5
Молиявий ва суғурта фаолияти	25,5	109,9
Кўчмас мулк билан операциялар	11,1	91,7
Профессионал, илмий ва техник фаолият	38,4	2,4 м.к
Бошқариш бўйича фаолият ва ёрдамчи хизматлар кўрсатиш	12,4	69,0

	Фойда, зарар (-), млрд. сўм	*2018 йилнинг январь- февралига нисбатан % да*
Давлат бошқаруви ва мудофаа; мажбурий ижтимоий таъминот	185,5	92,7
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	6,1	173,6
Таълим	6,8	188,6
Санъат, кўнгил очиш ва дам олиш	-4,0	14,6
Бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	0,0	0,0

Иқтисодий фаолият турлари бўйича таҳлилий маълумотлар шуни кўрсатмоқдаки, йирик ташкилотларда кўрилган фойданинг асосий қисмини ташиш ва сақлаш йўналишидаги ташкилотлар ташкил этмоқда.

Тошкент шаҳрида йирик тижорат ташкилотларининг январь-февраль ойларида ҳудудлар кесимида якуний молиявий натижалари

	Фойда, зарар (-), млрд.сўм	*2018 йилнинг январь- февралига нисбатан % да*
Тошкент ш.	**1506,2**	**133,6**
туманлар:		
Бектемир	13,9	228,5
МирзоУлуғбек	43,8	19,9
Миробод	469,2	136,3
Олмазор	14,8	129,7
Сергели	105,9	132,3
Учтепа	4,5	43,8
Чилонзор	48,3	91,8
Шайхонтахур	-26,5	30,8
Юнусобод	180,0	20,4
Яккасарой	633,6	162,4
Яшнобод	18,7	114,8

Тошкент шаҳрининг йирик тижорат ташкилотлари бўйича – 1506,2 млрд. сўм, ҳудудлар кесимида фойданинг асосий қисми Яккасарой – 633,6 млрд. сўм (162,4 %), Миробод – 469,2 млрд. сўм (жами фойданинг 19,9 %), Юнусобод – 180,0 млрд. сўм (20,4 %) ва Сергели туманига – 105,9 млрд.сўм (132,3 %) тўғри келади.

Зарарлар. 2019 йилнинг январь- февраль ойларида 84 та йирик тижорат корхона ва ташкилотлар 350,6 млрд. сўм зарар кўрган.

Зарарнинг асосий қисмини "Uz Class Agro" мчж – 176,3 млрд. сўм (Тошкент шаҳри бўйича жами зарарнинг – 50,3) "Toshissiquvvati" УК 87,9 млрд.сўм (25,1 %), "Toshkent Shahar Elektr Tarmoqlari" АЖ – 19,9 млрд.сўм (5,7 %). "Toshkent Metropoliteni" УК – 4,7 млрд. сўм (1,3 %).

2019 йилнинг январь-февралда зарар кўрган йирик корхона ва ташкилотларнинг молиявий натижалари

(жамига нисбатан фоизда)

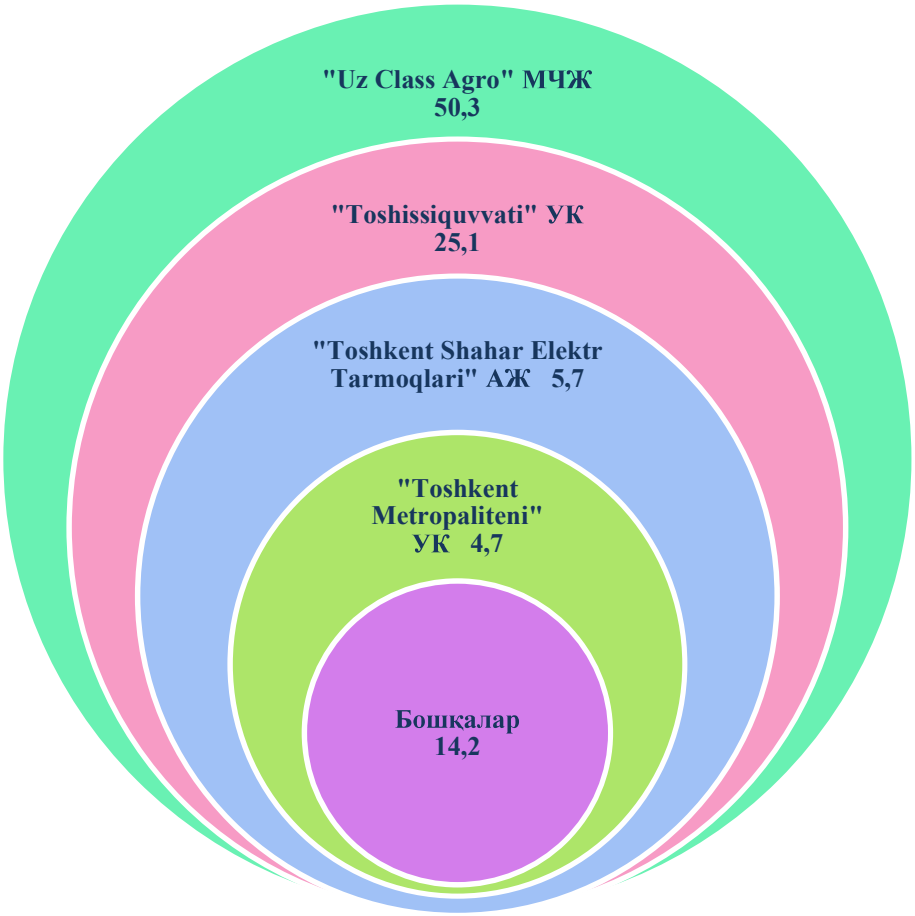

2019 йилнинг январь-февралида иқтисодий фаолият турлари бўйича зарар кўрган йирик тижорат корхона ва ташкилотларнинг молиявий натижалари

	Корхоналар сони	*Зарар суммаси*	
		млн.сўм	*жамига нисбатан % да*
Жами	**84**	**350584,0**	**100,0**
Ишлаб чиқарадиган саноат	8	180294,0	51,4
Электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш	3	111359,1	31,8
Сув билан таъминлаш, канализация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш	-	-	-
Қурилиш	2	105,4	0,0
Савдо	26	25332,6	7,2
Ташиш ва сақлаш	11	16385,3	4,7
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	3	221,2	0,2
Ахборот ва алоқа	4	1956,0	0,6
Кўчмас мулк билан операциялар	4	2952,2	0,8
Профессионал, илмий ва техник фаолият	4	2537,0	0,7
Бошқариш бўйича фаолият ва ёрдамчи хизматлар кўрсатиш	6	5228,9	1,5
Давлат бошқаруви ва мудофаа; мажбурий ижтимоий таъминот	2	46,0	0,0
Таълим	3	110,8	0,0
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	1	5,4	0,0

	Корхоналар сони	Зарар суммаси	
		млн.сўм	жамига нисбатан % да
Санъат, кўнгил очиш ва дам олиш	6	3971,8	1,1
Бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	1	78,3	0,0

2019 йилнинг январь-февралида иқтисодий фаолият турлари бўйича зарар кўрган йирик тижорат корхона ва ташкилотларнинг молиявий натижалари

(жамига нисбатан фоиз ҳисобида)

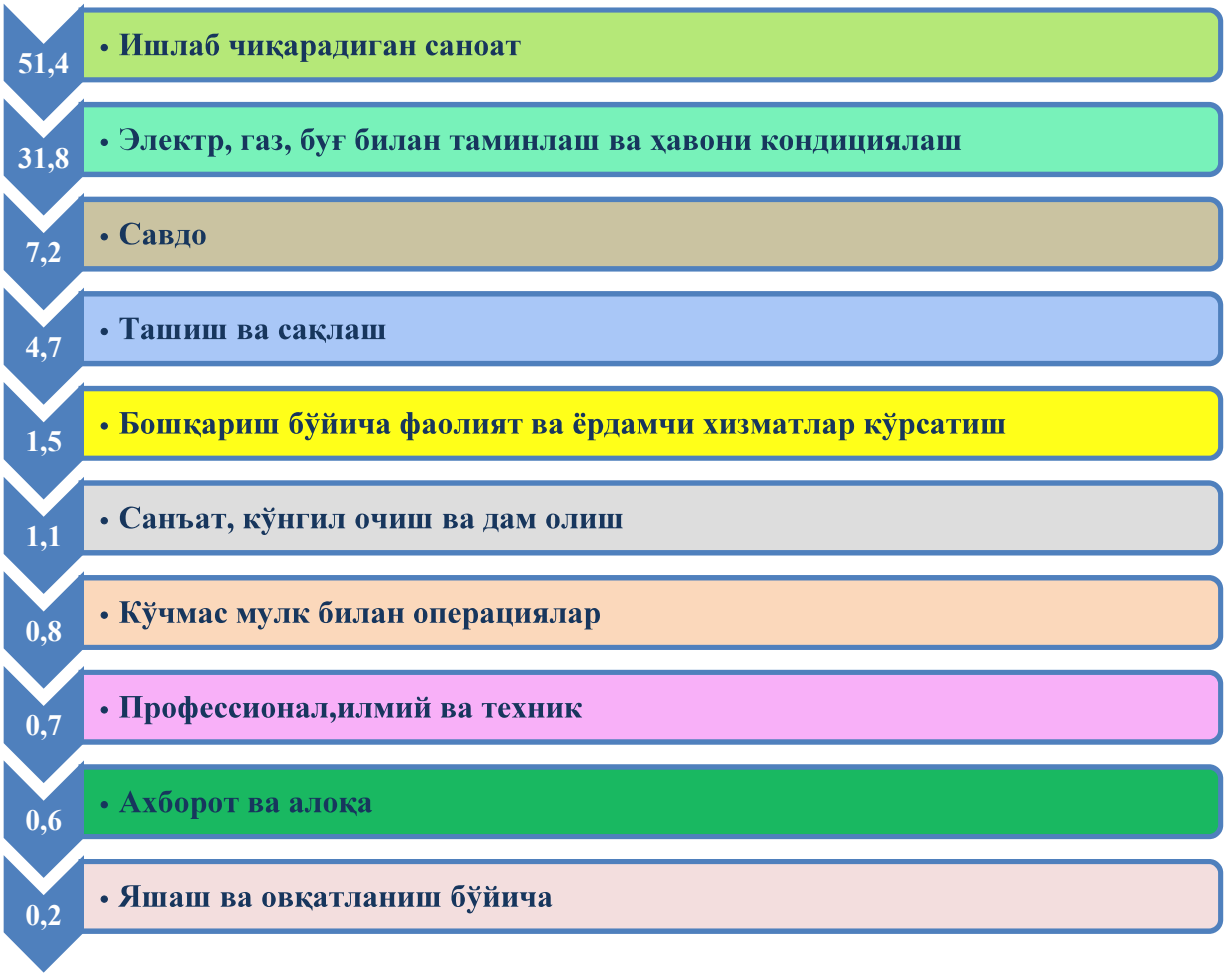

Зарарларнинг асосий қисми ишлаб чиқарадиган саноат – 180,3 млрд. сўм (жами зарарнинг 51,4 %), электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш –111,4 млрд. сўм (31,8 %.), савдо – 25,3 млрд. сўм (7,2 %), ташиш ва сақлаш –16,4 млрд.сўм (4,7 %).

2019 йилнинг январь-февралида ҳудудлар кесимида зарар кўрган йирик тижорат корхона ва ташкилотларнинг молиявий натижалари

	Корхоналар сони	*Зарар кўрган корхоналарнинг улуши жамига нисбатан, % да*	*Зарар суммаси, млн.сўм*
Тошкент шаҳри	**84**	**100**	**350583,9**
туманлар:			
Бектемир	2	0,2	793,1
Мирзо Улуғбек	5	50,7	177697,1
Миробод	17	9,3	32649,7
Олмазор	7	1,1	3822,2
Сергели	4	1,6	5547,3
Учтепа	4	0,3	1208,4
Чилонзор	8	2,3	7987,5
Шайхантохур	12	29,7	104111,7
Юнусобод	14	2,5	8869,1
Яккасарой	6	0,7	2263,2
Яшнобод	5	1,6	5634,7

Тошкент шаҳрида йирик тижорат корхоналарида 2019 йил 1 март ҳолатига иқтисодий фаолият турлари бўйича муддати ўтган дебитор қарздорликнинг таркиби

	Жами, млрд.сўм	*ундан:*			*Муддати ўтган қарздор-ликнинг улуши, % да*
		харидор ва буюртма-чилар	*етказиб берувчиларга ва пудратчиларга берилган авансла р*	*ички идора вий*	
Жами	**579,7**	**189,2**	**15,2**	**352,6**	**1,4**
Ишлаб чиқарадиган саноат	9,1	2,4	0,5	-	0,4
Электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш	449,3	97,1	-	352,6	14,5
Сув билан таъминлаш, канализация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш	44,8	44,8	-	-	24,5
Қурилиш	0,9	0,9	-	-	-
Савдо	22,1	1,5	7,4	-	0,2
Ташиш ва сақлаш	12,8	12,7	0,03	-	0,2
Профессионал, илмий ва техник фаолият	23,6	13,6	7,2	-	0,3
Бошқалар	17,1	16,2	-	-	-

Иқтисодиёт тармоқлари, ҳудудларда ва идораларда муддати ўтган қарздорликни тугатиш бўйича етарлича тизимли ишлар ташкиллаштирилмаганлиги натижасида, муддати ўтган дебитор қарздорликнинг юқори суръатда ўсиши сақланиб қолмоқда.

2019 йил 1 март ҳолатига кредитор қарздорликнинг умумий ҳажми 41822,2 млрд. сўм, ундан муддати ўтган – 1112,2 млрд. сўм ёки жами кредитор қарздорликнинг 2,7 % ини ташкил этди.

Тошкент шаҳрида йирик тижорат корхоналарида 2019 йил 1 март ҳолатига иқтисодий фаолият турлари бўйича муддати ўтган кредитор қарздорликнинг таркиби

	Жами, млрд. сўм	*ундан:*				*Муддати ўтган қарз-дорлик-нинг улуши, % да*
		етказиб берувчилар ва пудратчиларга	*Бюджетга тўлов-лар*	*давлат мақсадли фонд-ларига тўловлар*	*ички идора-вий*	
Жами	**1112,2**	**606,8**	**7,4**	**1,9**	**352,1**	**2,6**
Ишлаб чиқарадиган саноат	107,8	0,3	-	-	0,04	3,5
Электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш	830,2	478,2	-	-	352,1	32,9
Савдо	111,2	111,3	-	-	-	1,8
Профессионал, илмий ва техник фаолият	60,4	17,0	7,4	1,9	-	0,8
Бошқалар	2,6	-	-	-	-	-

2019 йил 1 март ҳолатига иқтисодиёт тармоқлари, ҳудудларда ва идораларда муддати ўтган кредиторлик қарздорлик, муддати ўтган дебиторлик қарздорликдан 1,9 баробарга юқорилигича қолмоқда.

IV.КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИНГ УМУМИЙ ТАЪРИФИ

(фермер ва деҳқон хўжаликларисиз)

Корхоналар ва ташкилотлар ягона давлат регистри маълумотларига кўра, 2019 йилнинг 1 апрель ҳолатига рўйхатга олинган юридик шахслар сони 77108 тани ташкил қилиб, шундан 67426 таси ёки 96,8 фоизи фаолият кўрсатмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг асосий қисми савдо 17761 та (23,0 фоизи), саноат 14484 та (18,8 фоизи) ва қурилиш 5986 та (7,8 фоизи), яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 5595 та (7,3 фоизи) соҳаларига тўғри келади.

Рўйхатга олинган ҳамда фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар иқтисодий фаолият турлари бўйича қуйидагича тақсимланади

(2019 йил 1 апрель ҳолатига)

	Рўйхатга олинганлар		*Фаолият кўрсатаётганлар*	
	бирлик	*якунга нисбатан фоизда*	*бирлик*	*якунга нисбатан фоизда*
Жами	**77108**	**100,0**	**74660**	**100,0**
шу жумладан:				
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	769	1,0	729	1,0
Саноат	14484	18,8	14075	18,9
Қурилиш	5986	7,8	5813	7,8
Савдо	17761	23,0	17264	23,1
ташиш ва сақлаш	3176	4,1	3097	4,1
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	5595	7,3	5339	7,2
ахборот ва алоқа	2917	3,8	2820	3,8
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	1450	1,9	1416	1,9
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	24970	32,3	24107	32,2

Фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича таркиби, *фоизда*

(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

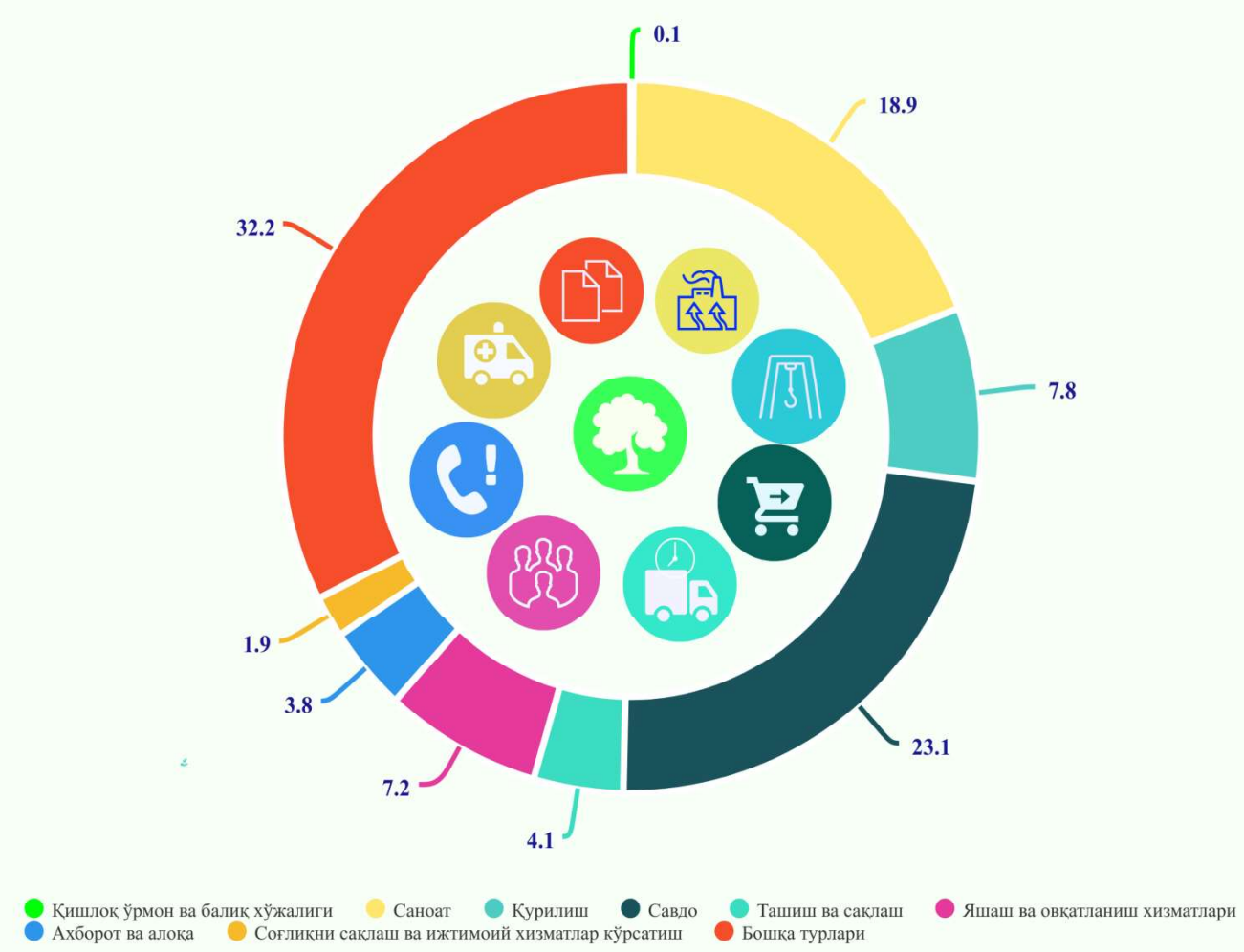

Тошкент шаҳрида иқтисодий фаолият турлари бўйича жами фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотларнинг умумий сонига нисбатан 23,1% савдо соҳасида, 18,9% саноат соҳасида, 7,8% қурилиш соҳасида, 7,2% яшаш ва овқатланиш бўйича хизматларда, 4,1% юк ташиш ва сақлаш, 3,9% ахборот ва алоқа, 1,9% соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда, 1,0% қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида ва 32,2% бошқа фаолият турлари ҳиссасига тўғри келади.

Рўйхатга олинган корхоналар умумий сонининг 96,1 фоизи нодавлат мулки шаклидаги корхоналар, шундан 15,1 фоизи хусусий корхоналар, 6,7 фоизи чет эл сармояси иштирокидаги корхоналар, 0,3 фоизи акциядорлик жамиятлари, 74,0 фоизи бошқа корхоналар улушига тўғри келди.

2019 йил 1 апрель ҳолатига рўйхатга олинган хўжалик юритувчи субъектлар юридик шахслар мулкчилик шакллари бўйича қуйидагича тақсимланади

(умумий сонига нисбатан фоизда)

2019 йил январь-мартда жами 6495 та янги корхона ва ташкилотлар рўйхатга олинган (шундан кичик бизнес субъектлари 6304 та). Уларнинг асосий қисми Учтепа (Тошкент шаҳри бўйича рўйхатга олинган жами корхона ва ташкилотларнинг 17,1 фоиз), Олмазор (13,2 фоиз), Чилонзор (12,4 фоиз), Юнусобод (10,8 фоиз), Шайхонтоҳур (10,0 фоиз), Мирзо Улуғбек (8,0 фоиз) туманларига тўғри келди.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг 52,8 фоизи савдо, 13,4 фоизи саноат ва 7,2 фоизи қурилиш соҳаларига тўғри келади.

Ҳисобот даврида 640 та корхона ва ташкилотлар фаолияти тугатилган бўлиб, улардан 94 таси (жами фаолияти тугатилганларнинг 14,0 %) ихтиёрий тугатилиш тартибини қўллаш орқали тугатилган.

Рўйхатга олинган юридик шахсларни мулкчилик шакллари бўйича ҳудудларга тақсимланиши

(фермер ва деҳқон хўжаликларисиз) бирликда

	Жами, бирлик	*давлат*	*нодавлат*	*шундан хусусий*
Тошкент шаҳар бўйича:	**77108**	**2986**	**74122**	**11625**
туманлар:				
Бектемир	1748	64	1684	359
Мирзо Улуғбек	8662	370	8292	1076
Миробод	6532	289	6243	708
Олмазор	8027	302	7725	1674
Сергели	4491	166	4325	719
Учтепа	7014	221	6793	1411
Чилонзор	9927	336	9591	1460
Шайхонтоҳур	7673	358	7315	1168
Юнусобод	10381	420	9961	1425
Яккасарой	6891	187	6704	772
Яшнобод	5762	273	5489	853

Корхона ва ташкилотлар сони

(фермер ва деҳқон хўжаликларисиз)

(бирликда)

	2019 йил 1апрель ҳолатига рўйхатга олинган	*2019 йил январь-мартида*	
		ташкил топди	*тугатилди*
Тошкент шаҳар бўйича:	**77108**	**6495**	**640**
туманлар:			
Бектемир	1748	287	9
Мирзо Улуғбек	8662	520	112
Миробод	6532	426	39
Олмазор	8027	855	106
Сергели	4491	357	42
Учтепа	7014	1112	59
Чилонзор	9927	803	30
Шайхонтоҳур	7673	648	21
Юнусобод	10381	701	147
Яккасарой	6891	373	30
Яшнобод	5762	413	45

2019 йилнинг январь-март ойида хорижий капитал иштирокидаги рўйхатдан ўтган янги корхоналарнинг сони 460 тани ташкил қилган. Бу кўрсаткич эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 211 тага кўпайган ёки 1,8 баробарга ошган.

Бунда, Туркия Республикаси резидентлари капитали иштирокида – 75 та, Россия Федерацияси – 64 та, Қозоғистон Республикаси – 62 та, Хитой Халқ Республикаси – 55 та Корея Республикаси – 35 та янги корхоналар рўйхатдан ўтган. Шунингдек, 2018 йилда Афғонистон Ислом Республикаси, Ҳиндистон Республикаси, Германия Федератив Республикаси, Украина, Озарбайжон Республикаси ва бошқа давлатлар резидентлари қўшма фаолиятга қизиқиш билдирдилар.

2019 йил 1 апрель ҳолатига янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг давлатлар кесимидаги сони

(январь-март ҳолатига)

(бирликда)

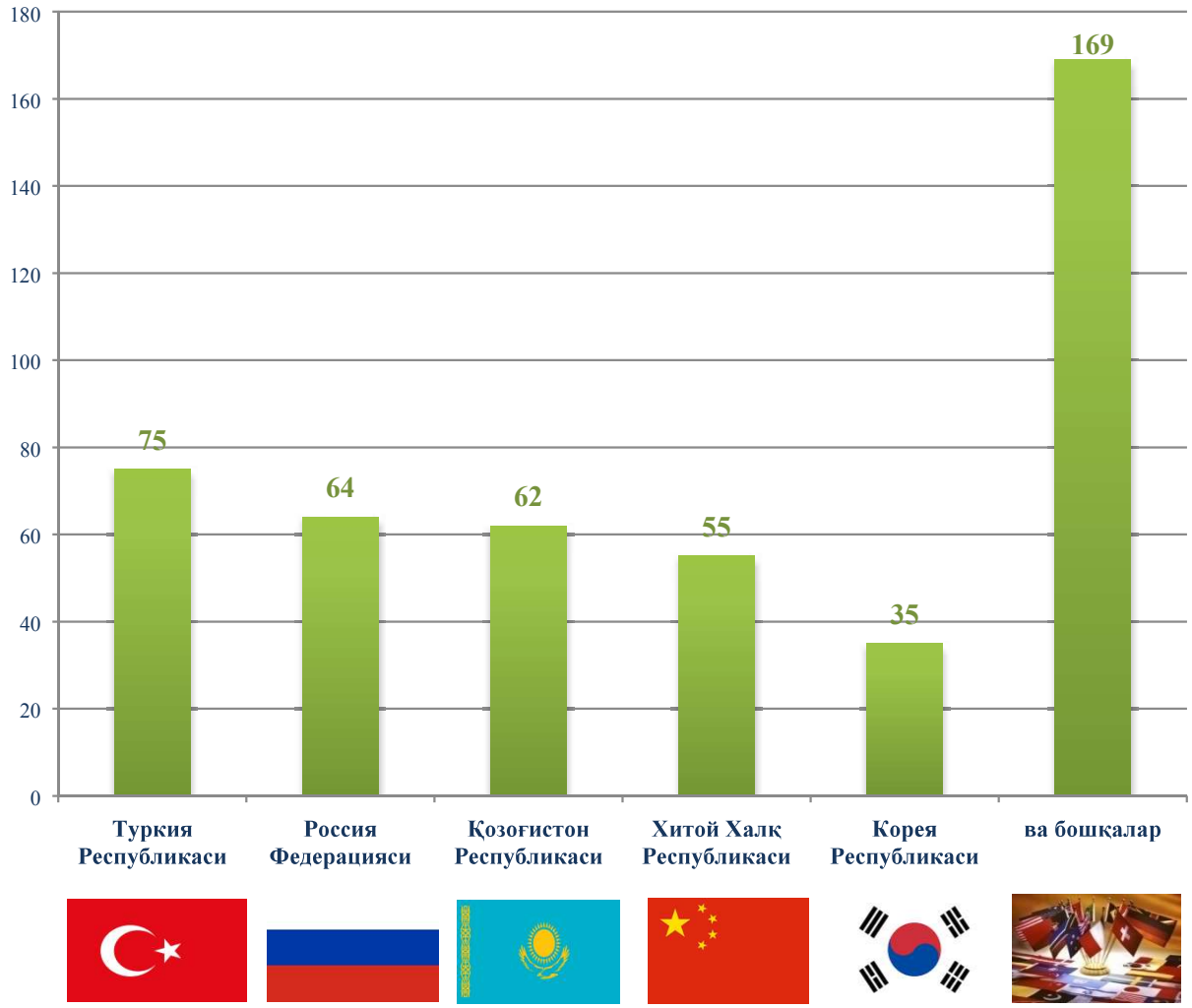

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 25 сентябрдаги "Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида"ги 274-сонли қарорига мувофиқ тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказувчи орган томонидан тақдим этилган билдиришномага асосан Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри базаси юритилади.

Агар фаолият юритаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарни иқтисодий фаолият турлари кесимида ушбу маълумотларни 2019 йил 1 апрель ҳолатига кўрсак энг кўп савдода 1428 та (28,1%), саноатда 1348 та (26,5%) ҳамда бошқа фаолият турларида эса 1095 та (21,5%) ташкил қилган. Энг камлари эса қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги 57 та (1,1%), соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда 74 та (1,5%), ташиш ва сақлашда 163 та (3,2%), ахборот ва алоқада 206 та (4,1%), яшаш ва овқатланиш бўйича хизматларда 256 та (5,0%) ва қурилишда 455 та (9,0%) ташкил қилган. Шундан кўриниб турибдики фаолият юритадиган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг асосий қисми савдо ва саноат фаолият турига тўғри келади. Шунингдек энг кам улуши эса қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги ва соғлиқни сақлаш ва ижтимой хизматлар кўрсатиш фаолият турларига тўғри келади.

Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарни иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, *фоизда*

Оилавий корхоналар сони

Тошкент шаҳри бўйича жами юридик шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтган оилавий корхоналар сони 2019 йилнинг 1 апрель ҳолатига 2491 тани ташкил этиб, улардан 2406 таси ёки 96,6 % фаолият юритмоқда.

Юридик шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтган оилавий корхоналар

бирликда

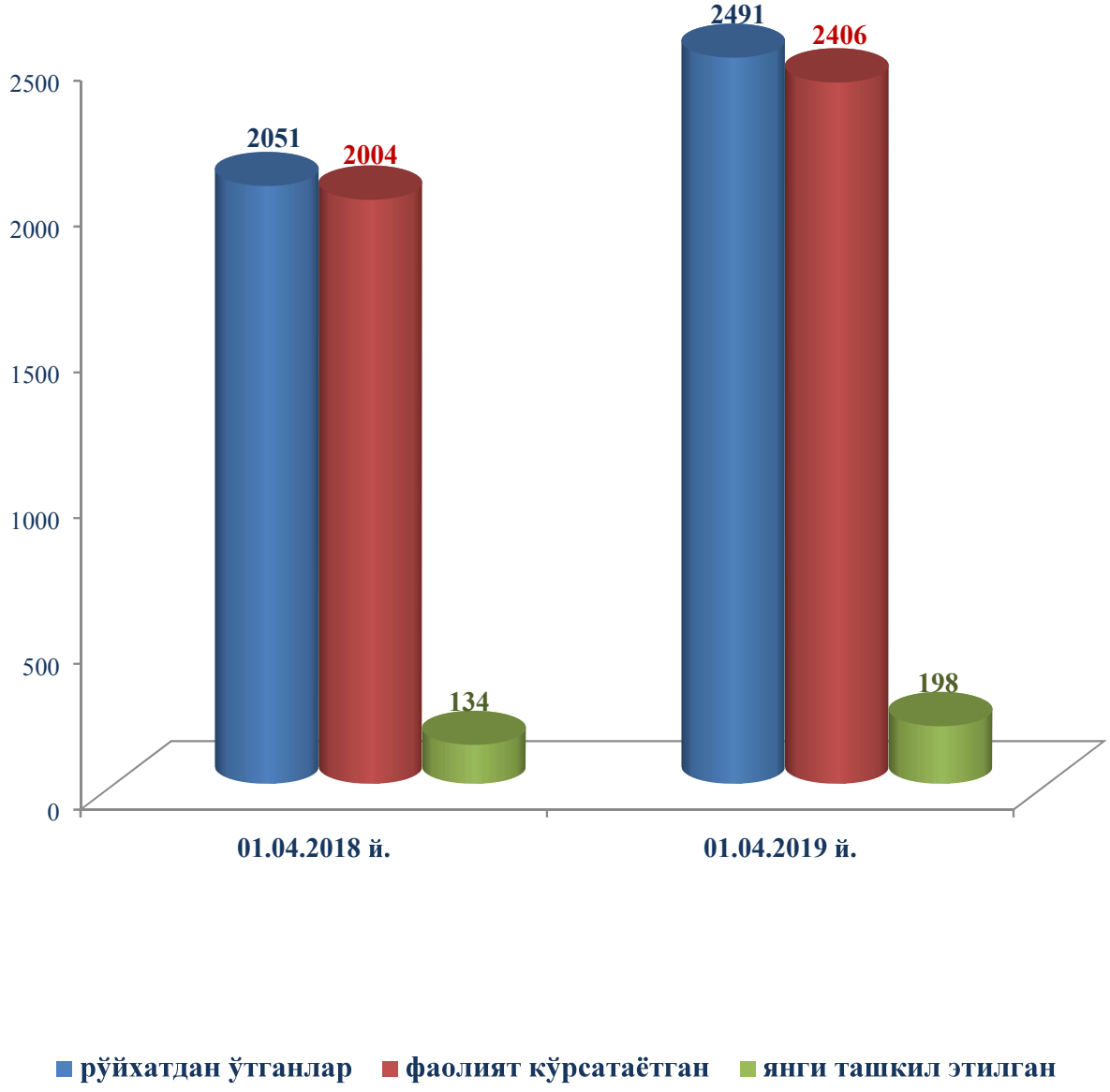

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари кесимида қаралганда оилавий корхоналарнинг 43,1% ёки 1036 таси саноат, 17,9% ёки 430 таси савдо, 17,2% ёки 413 таси яшаш ва овқатланиш хизматлари, 2,5% ёки 59 таси қишлоқ ўрмон ва балиқ хўжалиги, 1,7% ёки 42 таси қурилиш, 1,5% ёки 37 таси ахборот ва алоқа, 0,7% ёки 18 таси ташиш ва сақлаш, 0,9% ёки 22 таси соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда 14,5% ёки 349 таси бошқа фаолият турлари ҳиссасига тўғри келмоқда.

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарни иқтисодий фаолият турлари бўйича таркиби, *фоизда*

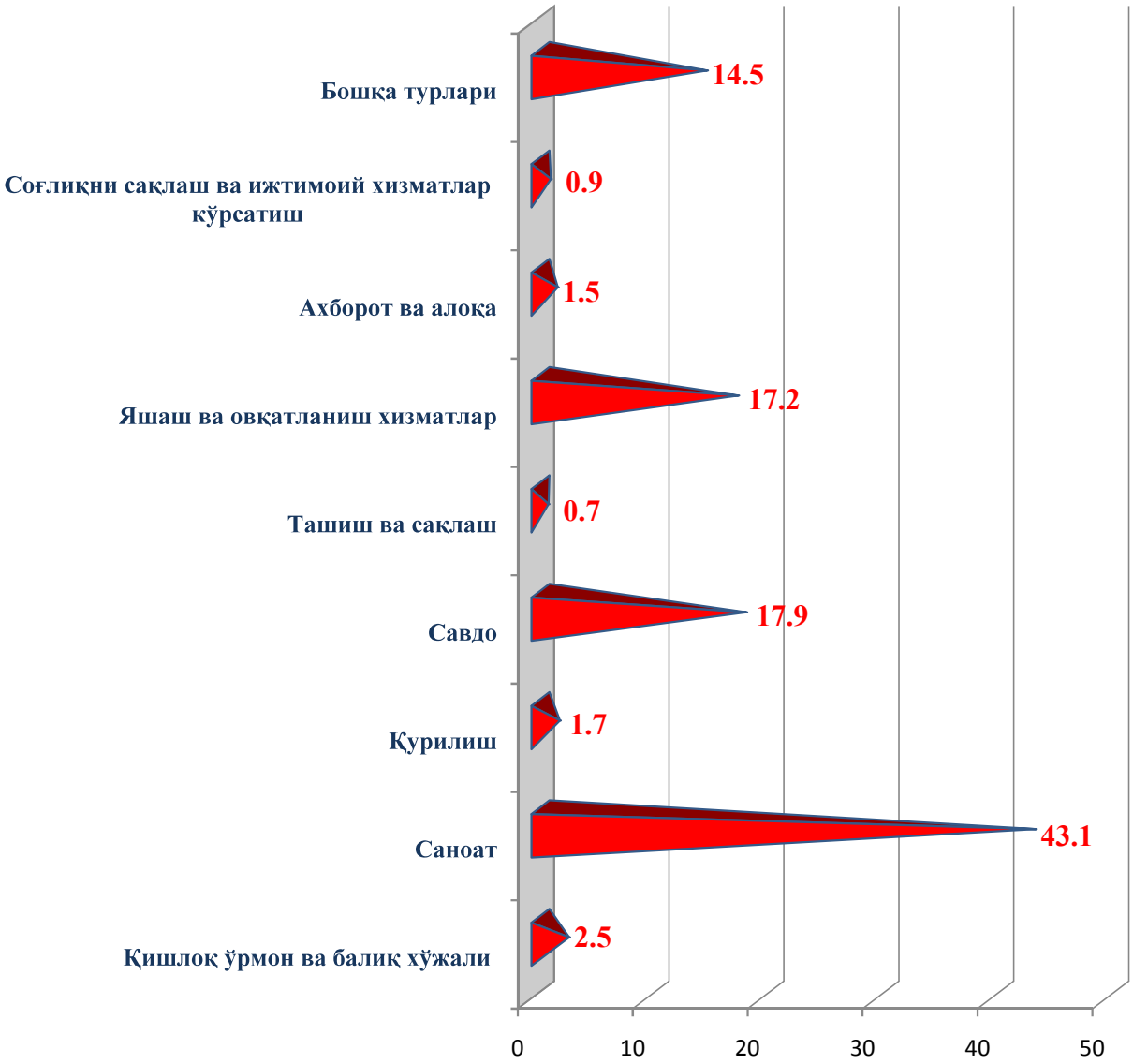

Кичик корхона ва микрофирмалар сони.

2019 йил 1 апрель ҳолатига Тошкент шаҳрида фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг сони 65,3 мингтани ташкил қилган. Бу кўрсаткич 2018 йил 1 апрель ҳолатига қараганда 17,5% га ошган. Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг асосий қисми, яни 8,7 мингтаси (13,3%) Юнусобод, 8,3 мингтаси (12,6%) Чилонзор, 7,3 мингтаси (11,1%) Мирзо Улуғбек ҳамда 7,2 мингтаси (11,0 %) Олмазор туманлари ҳиссаларига тўгри келади.

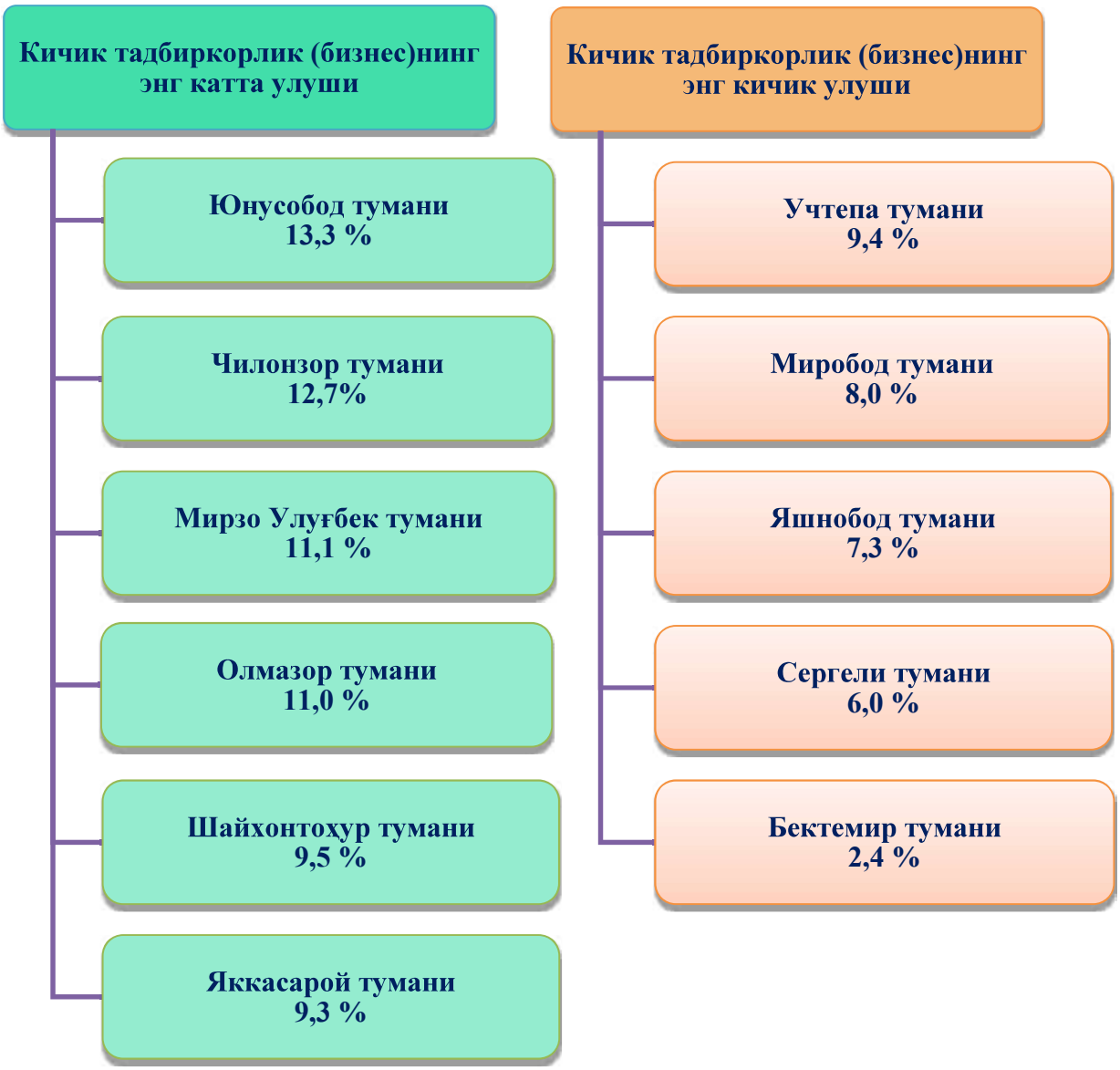

Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоизда

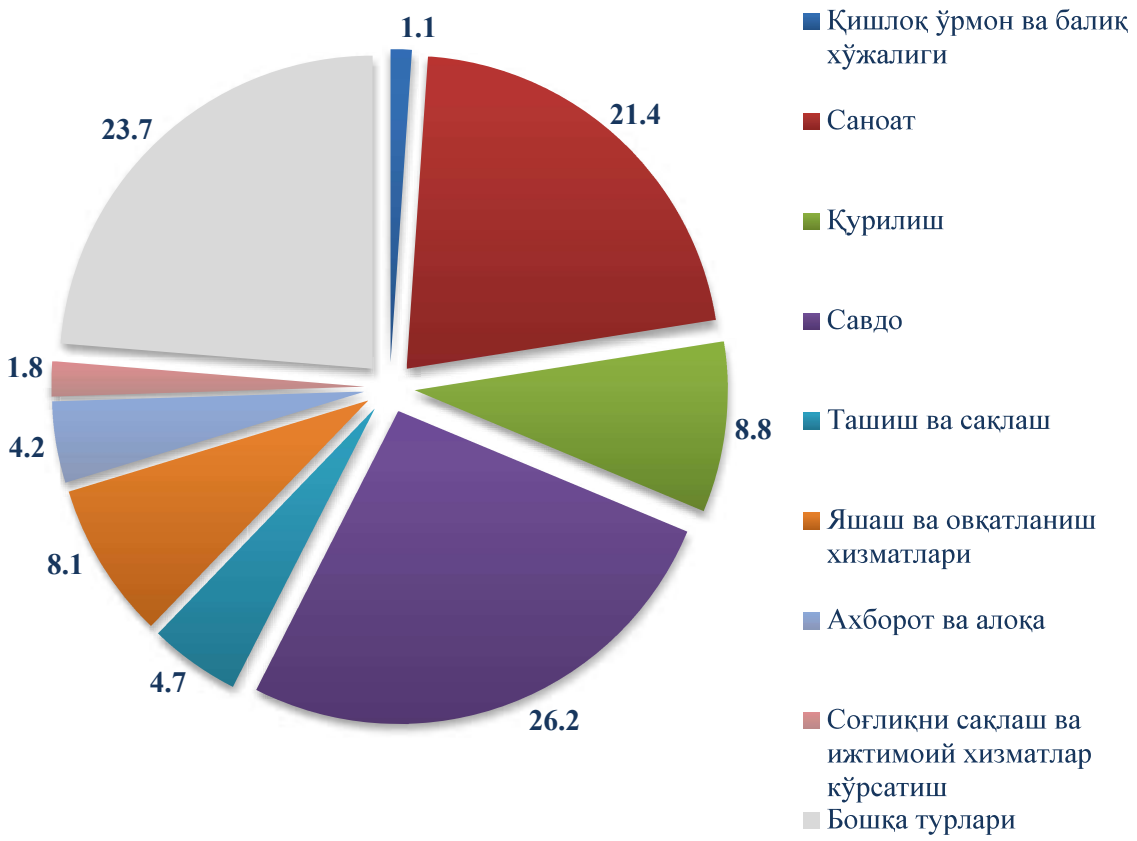

Иқтисодий фаолият турлари кесимида фаолият кўрсатаётган жами 65,3 мингта кичик корхона ва микрофирмаларнинг 17,1 мингтаси (26,2%) – савдода, 13,9 мингтаси (21,4%) – саноатда, 5,8 мингтаси (8,8%) – қурилишда, 5,3 мингтаси (8,1%) яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасида, 3,0 мингтаси (4,7%) – ташиш ва сақлашда, 2,8 мингтаси (4,2%) – ахборот ва алоқа соҳасида, 1,2 мингтаси (1,8%) соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда, 0,7 мингтаси (1,1%) – қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида, шунингдек 15,5 мингтаси (23,7%) – бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келади. Шундан кўриниб турибдики, фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолият турларига тўғри келади. Шунингдек, энг кам улуши эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар ҳамда қишлоқ ўрмон ва балиқ хўжалиги турларига тўғри келади.

2019 йил январ-март ойларида 6,3 мингдан зиёд кичик корхона ва микрофирмалар янги ташкил этилган. Бу эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қараганда 58,0 % га кўпроқдир. Энг кўп янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар Учтепа тумани (1102 та), Олмазор тумани (841 та), Чилонзор тумани (773 та), Юнусобод тумани (675 та), Шайхонтоҳур тумани (616 та), Мирзо Улуғбек тумани (496 та), ва Миробод тумани (408 та) ҳиссасига тўғри келади. Энг кам, Яшнобод тумани (401 та), Сергели тумани (348 та), Яккасарой тумани (359 та) ҳамда Бектемир (285 та) туманларида ташкил этилган.

Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича сони, *бирликда*

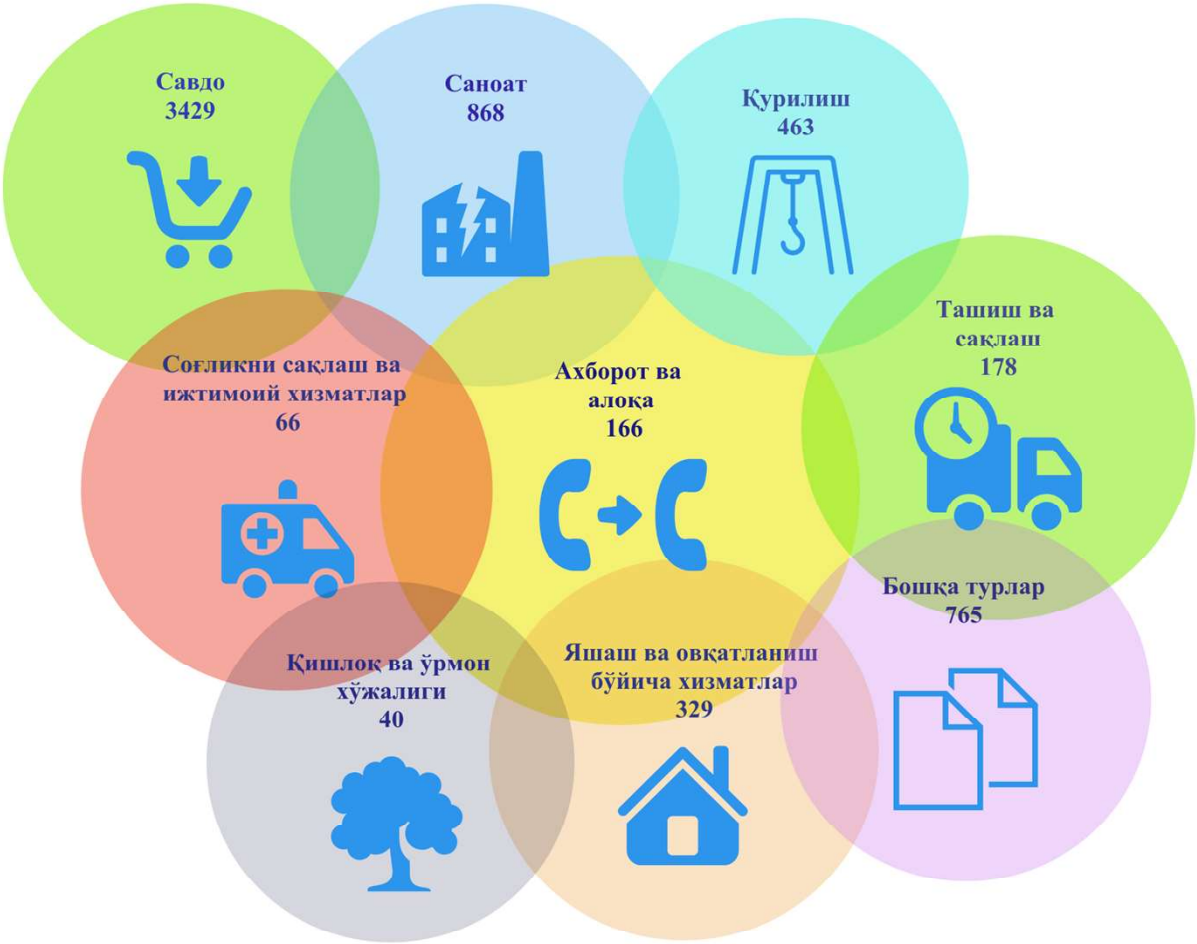

Иқтисодий фаолият турлари кесимида эса энг кўпи савдода (3429 та), саноатда (868 та), бошқа фаолият турлари соҳасида (765 та), қурилишда (463 та), яшаш ва овқатланиш хизматларида (329 та) ва ахборот ва алоқада (166 та) ташкил этилган. Энг кам эса ташиш ва сақлашда (178 та), соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматларда (66 та) ҳамда қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида (40 та) ташкил этилган.